

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-119/18-C

Název	Střední škola a Základní škola, Vimperk, Nerudova 267
Sídlo	Nerudova 267, 385 01 Vimperk
E-mail	info@stredni-skola.eu
IČ	00 477 419
Identifikátor	600 008 681
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Ing. Lubomír Pichler
Zřizovatel	Jihočeský kraj
Místo inspekční činnosti	Nerudova 267, Vimperk 1. máje 127/23, Vimperk Pasovská 148, Vimperk Brantlova 244/45, Vimperk Rožmberská 71, Vimperk Kasárenská 1133, Prachatice Kasárenská 1134 Prachatice Česká 674, Prachatice U Nádraží 512, Volary
Termín inspekční činnosti	19. – 22. 2. a 27. 2. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, se zaměřením na neúspěšnost ve společné části maturitní zkoušky (hodnocené období 2015/2016 až 2017/2018 k termínu konání inspekční činnosti).

Charakteristika

Právnícká osoba Střední škola a Základní škola, Vimperk (dále „škola“) vykonává v souladu se zápisem v rejstříku škol a školských zařízení činnost střední školy, domova mládeže, základní školy, školní družiny, školní jídelny a školní jídelny-výdejny. Z rozhodnutí zřizovatele docházelo k postupnému slučování s jinými subjekty, poslední změna nastala ke dni 1. 1. 2014 sloučením Základní školy praktické se Střední školou Nerudova 267, Vimperk. Od tohoto data užívá škola název Střední škola a Základní škola, Nerudova 267, Vimperk.

V rejstříku škol a školských zařízení je zapsáno celkem 22 oborů středního vzdělání, třetina z nich není dlouhodobě naplňována a realizována. Jedná se o obory vzdělání kategorie H, E i L: 26-57-H/01 Autoelektrikář, 36-64-H/01 Tesař, 36-67-E/01 Zednické práce, 39-41-L/02 Mechanik instalatérských a elektrotechnických zařízení, 41-51-H/01 Zemědělec-farmář, 41-52-E/01 Zahradnické práce, 41-52-H/01 Zahradník, 66-41-L/52 Prodavač. K datu inspekční činnosti bylo aktivních pouze 14 oborů vzdělání, z toho jeden – obor Podnikání – v dálkové i denní formě.

Škola realizuje střední vzdělávání v denní formě studia v oborech vzdělání s maturitní zkouškou 26-41-L/01 Mechanik elektrotechnik na pracovišti střední školy ve Vimperku (13 žáků ve 3. a 4. ročníku) a v nástavbovém studiu oboru vzdělání 69-41-L/52 Vlasová kosmetika v denní formě a 64-41-L/51 Podnikání v denní a v dálkové formě na pracovišti střední školy v Prachaticích (25 žáků denní, 11 žáků dálkové studium). Pro nedostatek žáků nebyl již dva roky po sobě otevřen první ročník čtyřletých maturitních oborů Mechanik elektrotechnik a Mechanik instalatérských a elektrotechnických zařízení, zřejmý je oproti předchozímu školnímu roku také pokles zájmu o obor Podnikání.

K 30. září 2017 vykazala střední škola celkem 226 žáků v denní formě studia a 11 v dálkové formě, naplněnost školy činí 39 %. V oborech vzdělání kategorie H (23-65-H/03 Strojník silničních strojů, 26-52-H/01 Elektromechanik pro zařízení a přístroje, 36-52-H/01 Instalatér, 36-67-H/01 Zedník, 36-69-H/01 Pokrývač, 41-55-H/01 Opravář zemědělských strojů, 65-51-H/01 Kuchař-číšník, 69-51-H/01 Kadeřník) se vzdělávalo 167 žáků, v oborech vzdělání kategorie E (41-55-E/01 Opravářské práce, 65-51-E/01 Stravovací a ubytovací služby) to bylo 21 žáků. Škola zřídila tři třídy podle § 16 odst. 9 školského zákona (dále „speciální třídy“) pro žáky s mentálním postižením, souhlas krajského úřadu s poskytováním středního vzdělání ve speciálních třídách byl vydán 11. května 2017. V domově mládeže bylo ubytováno 19 žáků (naplněnost 14 %). Celkový počet žáků střední školy klesá, při srovnání údajů uvedených ve statistických výkazech ubylo za poslední tři roky 52 žáků, tj. pokles o 19 %. V běžných třídách bylo vykázáno devět žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“) jen na pracovišti střední školy v Prachaticích, z toho dva byli žáky nástavbového studia.

Základní škola poskytuje vzdělání v oboru 79-01-C/01 Základní škola na pracovišti ve Vimperku, 1. máje 127/23 15 žákům ve dvou třídách (1. a 2. stupeň) a 11 žákům v jedné třídě na odloučeném pracovišti ve Volarech, U Nádraží 512. Jedná se o žáky s mentálním postižením, s autismem a se závažnými vývojovými poruchami učení a chování. V oboru 79-01-B/01 Základní škola speciální se ve Vimperku vzdělává v jedné třídě pět žáků se středně těžkým mentálním postižením, na odloučeném pracovišti ve Volarech je jedna žákyně s hlubokým mentálním postižením individuálně integrovaná ve třídě základní školy. Ve školní družině se vzdělává 12 účastníků (naplněnost 100 %). V základní škole se vzdělává 16 žáků podle individuálních vzdělávacích plánů, někteří z nich za podpory asistentek pedagoga.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy byl do funkce jmenován v roce 2007 a znovu potvrzen na základě konkurzního řízení v roce 2013, pro výkon této činnosti splňuje zákonem stanovené požadavky. Dlouhodobá koncepce Integrovaný plán rozvoje střední školy (2013–2020) stanovuje opatření k rozvoji školy zejména v oblasti financování a investičního rozvoje, což se následně projevuje převážně ve zkvalitnění prostorových a materiálních podmínek pro odbornou přípravu žáků. Koncepce nebyla aktualizována ve vazbě na měnící se podmínky, zejména nízkou naplněností některých oborů vzdělání a snižující se počet žáků školy, dále pak dlouhodobý nezájem uchazečů o třetinu oborů zapsaných v rejstříku škol a školských zařízení. Zvyšující se míra neúspěšnosti žáků při ukončování vzdělávání v oborech vzdělání s maturitní zkouškou (dále „maturitní obory“) není v této koncepci identifikována a řešena jako riziko. Škola málo reflektuje demografický vývoj v příhraničním regionu, nestanovuje v této souvislosti reálná opatření.

Jednotlivá pracoviště, v nichž škola realizuje svoji činnost, fungují jako samostatné organizační jednotky s vymezením oblastí působnosti a stanovením rozsahu kompetencí zástupců ředitele a dalších vedoucích pracovníků v rámci víceúrovňového řízení. Nastavená organizační struktura odpovídá velikosti a rozsahu činností, jež škola vykonává. Plánování, organizování a kontrolní činnost tvoří na pracovišti střední školy v Prachaticích a v základní škole ve Vimperku funkční ucelený systém, na pracovišti střední školy ve Vimperku je realizována kontrolní činnost jen v některých oblastech a chybí systematické vyhodnocování stavu. Slabou stránkou je úroveň pedagogického vedení v celé organizaci a účinnost informačního systému. Na úrovni porad vedení celé školy jsou projednávány většinou záležitosti organizační a ekonomické. Otázky pedagogické jsou řešeny v pedagogických radách a v tzv. metodické komisi každého pracoviště. Jednou za pololetí se scházejí pedagogové obou pracovišť střední školy ohledně záležitostí týkajících se např. maturitní zkoušky, koordinace školních vzdělávacích programů (dále „ŠVP“) a závěrečných zkoušek dle skupin oborů. Závěry z těchto jednání však nejsou vedením školy využívány pro přijetí příslušných opatření ke zvýšení kvality vzdělávání.

Ředitel školy vydal pro činnost školy pravidla (organizační řád, školní řády, vnitřní řády), která však nezahrnují celou šíři činnosti školy. Ve školním řádu pro střední školu chybělo ke dni inspekce v pravidlech pro hodnocení výsledků vzdělávání ustanovení o průběhu a způsobu hodnocení vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu, v rozporu s právním předpisem byla stanovena pravidla pro hodnocení chování žáků dálkové formy nástavbového studia. Na tvorbě pravidel se žáci nepodílejí.

Poradenské služby jsou funkčně zajištěny na odloučených pracovištích školy, na pracovišti střední školy Vimperk ne v celém rozsahu, neboť zde není určen výchovný poradce. Poradenské služby v oblasti výchovného poradenství částečně poskytuje externí pracovníce bez pracovněprávního vztahu ke škole na základě ústní dohody s ředitelem školy. Podílí se na realizaci adaptačních kurzů, avšak v rozporu s právními předpisy provádí konzultace se žáky v době výuky a bez souhlasu zákonných zástupců. Program poradenských služeb včetně strategie předcházení školní neúspěšnosti nebyl zpracován.

Vysoká míra neúspěšnosti u maturitních zkoušek nebyla do vzdělávacích dokumentů promítnuta např. zvýšením hodinové dotace u předmětů maturitní zkoušky. Vlastní organizace výuky je v důsledku nízkého počtu žáků v oborech vzdělání velmi náročná, neboť pro výuku některých předmětů jsou žáci zařazováni do víceoborových tříd (až čtyřoborové třídy spojované z dvou různých ročníků), což mimo jiné omezuje škálu vzdělávacích strategií a má tak negativní dopad na kvalitu výuky. V učebních plánech oborů kategorie H a E je jako jediný cizí jazyk zařazen pouze německý jazyk. Není tak dodržena návaznost

na předchozí základní vzdělávání v cizích jazycích, žáci jsou považováni za začátečníky a výuka tak odpovídá nižšímu stupni vzdělávání. ŠVP Mechanik elektrotechnik nebyl aktualizován v souladu s legislativními změnami, v ŠVP maturitních oborů není rozpracována skladba povinných a nepovinných předmětů maturitní zkoušky podle platných předpisů.

Hospitační činnost ve škole je svěřena do kompetence zástupců ředitele na jednotlivých pracovištích. V rámci školy nejsou sjednocena pravidla pro sledování vzdělávacích cílů a jejich naplňování. Četnost, frekvence a zaměření hospitační činnosti jsou na jednotlivých pracovištích různé, hospitace v odborném výcviku nebyly doloženy. Předměty společné části maturitní zkoušky nejsou cíleně monitorovány ve vazbě na slabé výsledky žáků při ukončování vzdělávání a následně nejsou přijímána adekvátní opatření pro zlepšení těchto výsledků. Vyhodnocování pedagogických procesů není prováděno na pracovišti střední školy ve Vimperku, pedagogický rozvoj školy tak není zajištěn v dostatečné míře.

V rámci přijímacího řízení pro školní rok 2017/2018 zveřejnil ředitel školy záměr přijmout ke vzdělávání ve střední škole žáky do 21 oborů vzdělání. Přihlášení uchazeči (celkem 140) projevíli zájem o 17 oborů vzdělání, všichni byli po splnění podmínek přijímacího řízení přijati. Ve školním roce 2017/2018 nastoupilo do prvního ročníku do 10 oborů vzdělání celkem 88 žáků, dvě třetiny (64) do šesti oborů vzdělání s výučním listem kategorie H, 10 žáků do dvou oborů vzdělání kategorie E a 14 žáků do dvou maturitních nástavbových oborů v denní formě. I nadále trvá nízký zájem o vzdělávání v oborech kategorie E, škola realizuje vzdělávání jen ve dvou ze čtyř nabízených oborů vzdělání.

Při stanovení kritérií přijímacího řízení pro vzdělávání v maturitních oborech pro školní rok 2017/2018 nebyla stanovena minimální hranice zisku bodů pro přijetí. Ke vzdělávání tak byli přijati všichni uchazeči, kteří konali jednotnou přijímací zkoušku (celkem přijato 20 žáků do čtyř oborů vzdělání, nastoupilo 14 žáků do dvou oborů vzdělání). Při přijímání do nástavbových maturitních oborů je přijímací zkouška od druhého kola přijímacího řízení nahrazována pohovorem, který zjišťuje zájem uchazeče o zvolený obor a odborné vědomosti žáků. Škola dosud nerealizuje efektivní opatření k přijímání uchazečů s vhodnými studijními předpoklady ke vzdělávání ve všech maturitních oborech. Zákonné podmínky pro přijímání k základnímu vzdělávání (zařazování žáků do příslušných vzdělávacích programů, povolování vzdělávání podle individuálních vzdělávacích plánů, odklady povinné školní docházky a přestupy žáků) ředitel s odbornou pomocí své zástupkyně pro základní školu dodržuje.

Ve škole je zaměstnáno celkem 53 pedagogických pracovníků. Z toho v základní škole působí sedm učitelek, tři asistentky pedagoga a jedna vychovatelka ve školní družině, všechny splňují odbornou kvalifikaci. Střední vzdělávání zajišťuje 42 pedagogických pracovníků, z toho je 39 kmenových zaměstnanců. Ve střední škole nesplňují příslušnou kvalifikaci čtyři učitelé teoretického vyučování a tři učitelé odborného výcviku. Ředitel školy doložil, že za tyto pedagogické pracovníky bez odborné kvalifikace hledá kvalifikovanou náhradu. Ve speciálních třídách vyučuje devět pedagogických pracovníků, kteří nesplňují požadavky odborné kvalifikace pro výkon pedagogické činnosti v těchto třídách. Výuku předmětů společné části maturitní zkoušky s výjimkou německého jazyka zajišťují odborně kvalifikovaní učitelé s předmětovou specializací. Ze čtyř vyučujících německého jazyka jedna nesplňuje odbornou kvalifikaci. Většina pedagogů působí ve škole delší dobu. V posledních třech letech došlo k obměně jednoho vyučujícího matematiky a vyučujícího cizího jazyka.

Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků je rámcově navržen ředitelem školy a je zaměřen především na doplnění odborné kvalifikace. Vzdělávání pedagogů v předmětech

společné části maturitní zkoušky, zlepšení výuky účinnými didaktickými metodami nebo realizace podpůrných opatření u žáků se SVP apod. nebyly stanoveny jako prioritní potřeby školy. Jiný přístup byl zaznamenán na pracovišti v Prachaticích, kde je další vzdělávání plánované i vyhodnocované a vzdělávali se téměř všichni pedagogové včetně zástupkyňe ředitele školy.

Materiální podmínky pro vzdělávání žáků jsou na všech pracovištích v převážné míře velmi kvalitní, výjimkou je materiální vybavení učeben pro teoretické vyučování na pracovišti střední školy Vimperk. Zde nedošlo od poslední inspekce v roce 2012 ke zlepšení ohledně vybavení učebními pomůckami ani ve využívání didaktické techniky. Velmi dobré jsou materiální podmínky pro odborný výcvik (dílny, školní restaurace, kadeřnictví) a zlepšilo se materiální zázemí na odloučeném pracovišti základní školy ve Volarech. Žáci základní i střední školy se kromě výše uvedené výjimky vzdělávají v estetickém prostředí učeben vybavených odpovídajícím nábytkem a didaktickou technikou, kterou vyučující během výuky využívali. Část praktického vyučování je zajišťována na pracovištích smluvních partnerů. Prostory domova mládeže umožňují ubytovaným žákům připravovat se na vyučování a smysluplně trávit volný čas individuálně nebo při zájmové činnosti.

Podmínky pro zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví žáků jsou obsaženy v základních dokumentech školy, žáci jsou pravidelně poučováni o pravidlech bezpečnosti. Škola nemá aktualizovanou osnovu pro školení bezpečnosti práce žáků v odborném výcviku. Rizika byla zjištěna ve Vimperku, Nerudova 267, kde není zajištěn hlavní vchod školy proti vstupu cizích osob, a dále v domově mládeže není odděleno ubytování žáků od ubytování pronajímaného v rámci doplňkové činnosti. V místě poskytování základního vzdělávání Vimperk, 1. máje 127 nebyly předloženy revize počítačů v kmenových učebnách a připojení počítačů k síti zde ani na pracovišti základní školy ve Volarech nesplňuje požadavky na bezpečnost žáků.

Škola hospodaří s finančními prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu a na provoz školy od zřizovatele. Aktivním zapojením do různých projektů vyhlašovaných např. MŠMT či zřizovatelem se škole daří získávat další finanční prostředky na podporu odborného a zejména technického vzdělávání. V rámci doplňkové činnosti využívá škola volné kapacity domova mládeže k pronájmu ubytování jiným subjektům, nabízí volnou kapacitu stravovacích služeb (stravování cizích strávníků) a také nabízí služby provozu kabelové televize a další služby. Získané peníze pak využívá ve prospěch hlavní činnosti. Škola má dostatek finančních prostředků na zajištění školních vzdělávacích programů a svůj rozvoj.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Ve většině sledovaných hodin ve středním vzdělávání převládala frontální výuka s metodou výkladu nebo řízeného rozhovoru, jen ojediněle byly využity aktivizující metody. Při ověřování míry osvojení předcházejícího učiva, žáci často neprojevovali dobrou úroveň znalostí. V některých hospitovaných hodinách byly vhodně zařazeny mezipředmětové vztahy nebo propojení znalostí s praxí a žáci dostávali příležitost uplatnit své zkušenosti z praktického vyučování. Didaktická technika byla účelně využita jen v malém počtu hospitovaných hodin. Celkově ve výuce nebylo zaznamenáno zlepšení oproti stavu při poslední inspekční činnosti ve střední škole v roce 2012, kdy bylo doporučeno využívat různé metody a formy práce pro podporu aktivního učení a vést žáky k sebehodnocení.

Kladným prvkem ve výuce českého jazyka a literatury a cizích jazyků (německý, anglický jazyk) na pracovišti střední školy v Prachaticích byl důraz na rozvoj komunikativních dovedností žáků. Výuka cizích jazyků byla vedena převážně v cílovém jazyce, rovnoměrně

byly zastoupeny receptivní a produktivní řečové dovednosti. Vyučující volili účinné didaktické postupy. Dbali na správnou výslovnost a dostatečné procvičování v návaznosti na již probrané učivo. Žáci byli vedeni k souvislému ústnímu projevu a rozhovorům. Při nácviku poslechu s porozuměním a dialogů byli žáci cíleně připravováni na typy úloh maturitní zkoušky. Ze strany vyučujících byla žákům poskytována průběžná a dostačující zpětná vazba i individuální přístup. Ve sledovaných hodinách však byly také zaznamenány nedostatečné znalosti některých žáků (neznalosti učiva základní školy). Na pracovišti střední školy ve Vimperku byla hospitovaná výuka českého jazyka a literatury v maturitním oboru vedena zastupujícím pedagogem. Ze záznamů v třídních knihách byl zjištěn v předmětu český jazyk a literatura v třídě ME4 oboru Mechanik-elektrotechnik rizikový stav – k datu inspekční činnosti bylo odučeno 48 hodin ze 78 dle ŠVP z důvodu dlouhodobé nemoci vyučující, a tak do konce druhého pololetí (do 30. 4. 2018) nebude bez přijetí opatření ze strany vedení školy realizován celý vzdělávací obsah předmětu maturitní zkoušky (dotace dle učebního plánu tři hodiny týdně).

Sledovaná výuka matematiky probíhala v příznivém pracovním klimatu. Převládala frontální výuka v častém spojení se samostatnou prací žáků. Výklad nového učiva probíhal vhodně v návaznosti na již probrané učivo, byla patrná snaha vyučujících o využití dříve získaných vědomostí žáků. V části hodin byla využita prezentační technika pro podporu názornosti výuky. Žáci byli hodnoceni a klasifikováni jen výjimečně. Učitelé málo využívali i možnosti průběžného hodnocení. Chybělo závěrečné shrnutí probraného učiva. Vyučující žákům příklady diktovala, vysvětlovala postup řešení, případně diktovala nebo psala zápis a žáci opisovali do sešitu. Žáci, kteří řešili příklady u tabule, nebyli bez výrazné pomoci vyučující schopni samostatně dané příklady řešit.

V hodinách odborných technických předmětů učitelé upřednostňovali odbornou složku před metodickou, což částečně ovlivnilo efektivitu vzdělávání. Pedagogové nestanovili vždy cíle hodiny a v důsledku toho pak nebylo možné ověření dosaženého pokroku žáků a naplnění stanoveného cíle. Preferovanou výukovou metodou byl výklad učitele spojený s opisováním zápisů z tabule do sešitu doplňovaný řízeným rozhovorem, do kterého se často zapojovala pouze malá část žáků, ostatní plnili roli pasivních posluchačů. Ve sledovaných vyučovacích předmětech žáci nepoužívali učebnice, ve výuce se s texty nepracovalo. Hodnocení výuky prováděné vyučujícími v závěru hodin bylo spíše formální, k sebereflexi žáci nebyli vedeni.

V odborném výcviku ve škole byli žáci účinně zapojeni do praktických činností a pracovali na zadaných úkolech pod metodickým vedením učitelů v prostorově odpovídajících a velmi dobře vybavených dílnách. Byly rozvíjeny především požadované praktické dovednosti a pracovní návyky. Důraz byl kladen zejména na dodržování stanovených technologických postupů za účelem dosažení požadované kvality. Rovnoměrně byla využívána metoda samostatné práce žáků a instruktáže. Všichni žáci se aktivně podíleli na plnění zadaných úkolů. V průběhu odborného výcviku získávali i důležitou zpětnou vazbu.

V hospitovaných hodinách v základní škole převažovaly formy frontální a individuální výuky s častým zařazováním samostatné práce, ojediněle byla zařazována také práce skupinová, při které spolupracovali žáci všech ročníků ve třídě. Na pracovišti ve Volarech je do třídy základní školy úspěšně integrována jedna žákyně s hlubokým mentálním postižením. Zadávané úkoly byly diferencované podle individuálních schopností a možností žáků. Ústní vyjadřování žáků bylo většinou rozvíjeno rozhovory s pedagogem, při kterých uměli žáci komunikovat podle svých schopností a možností. Ve třídách byly využívány v přiměřené míře rozmanité metody práce a podpůrná opatření v odpovídající intenzitě. Ve třídě pro žáky se středně těžkými vadami na pracovišti ve Vimperku byl využíván funkční komunikační kanál, rozvrhy dne byly ve všech případech žákům předkládány

odpovídajícím způsobem tak, aby je mohli pochopit. Ve všech sledovaných hodinách probíhala výuka v nestresující atmosféře, chování žáků bylo bezproblémové, do vzdělávacích činností se zapojovali aktivně. Jejich aktivita byla průběžně podporována pozitivním hodnocením a přiměřenou pomocí ze strany vyučujících a asistentek. Učivo bylo často vhodně procvičováno na různých aplikačních příkladech. Žáci získávali zpětnou vazbu o chybách, u žáků byl využíván přiměřený systém hodnocení a motivační systém. Organizace výuky ve sledovaných hodinách vycházela z typu a míry postižení. Při hospitovaných činnostech ve školní družině se většina účastníků hladce zapojovala do společných odpočinkových a relaxačních aktivit. Nabízené činnosti vedly k účelnému využití volného času a k posilování vzájemných vztahů.

Zájmová činnost v domově mládeže není organizována v zájmových kroužcích, ale formou dobrovolné účasti podle zájmu žáků o konkrétní činnosti, které domov mládeže nabízí. Zařazovány jsou společné aktivity, nepravidelně jsou pro žáky pořádány i další akce, např. turistické vycházky, besedy apod. V budově domova mládeže se dlouhodobě daří provozovat jako mimoškolní aktivitu vysílání internetové televize a rádia, které sdružuje i nebytované žáky a žáky základních škol. Vysílání těchto médií je jednou z forem propagace školy.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání žáků středního vzdělávání jsou průběžně sledovány na úrovni tříd a jednotlivců, v metodických komisích a na obou pracovištích střední školy v rámci jednání pedagogické rady. Při hodnocení vzdělávacích výsledků zjišťovaných vlastními nástroji převládá sumarizace nad analytickým přístupem a v důsledku toho nejsou přijímána a realizována potřebná opatření ke zvyšování úspěšnosti žáků.

Ve školním roce 2016/2017 po opravných zkouškách a zkouškách v náhradním termínu prospělo s vyznamenáním či prospělo 171 z celkového počtu 208 žáků střední školy (tj. 83 %), z toho 44 z 58 žáků maturitních oborů a 127 ze 150 žáků oborů vzdělání s výučním listem. Podíl neprospívajících žáků je vysoký. V nástavbovém studiu byl podíl neprospívajících téměř o třetinu vyšší než v oborech vzdělání s výučním listem (neprospělo 15 %).

Počet žáků střední školy se v průběhu minulého školního roku snížil o 18 %, fluktuace žáků v průběhu školního roku je tedy značná. Ve školním roce 2016/2017 přestoupilo do školy třináct žáků, stejný počet žáků přestoupil na jinou střední školu, devět žáků změnilo obor vzdělání, 27 žáků přerušilo vzdělávání a 24 žáků jej zanechalo, většina z důvodu nedoložení nepřítomnosti ve výuce. Míra absence je vysoká. Na konci školního roku 2016/2017 činil průměrný počet zameškaných hodin na jednoho žáka 133 hodin, z toho 22 neomluvených. S absencí většinou souvisí hodnocení chování stupněm 2 (14 žáků) a stupněm 3 (10 žáků). Žádný žák nebyl vyloučen nebo podmíněně vyloučen. Jiná opatření nebyla realizována.

Podmínku pro konání maturitní zkoušky splnilo ve školním roce 2016/2017 dvanáct žáků posledního ročníku vzdělávání v nástavbovém studiu. Šest žáků neukončilo úspěšně poslední ročník vzdělávání, dva zanechali vzdělávání v průběhu uvedeného školního roku. Maturitní zkoušku konalo celkem dvanáct žáků, čtyři žáci při maturitní zkoušce neuspěli. Střední vzdělání s maturitní zkouškou získalo úspěšným vykonáním maturitní zkoušky ve společné i profilové části sedm žáků, jeden žák vykonal úspěšně profilovou část maturitní zkoušky. Střední vzdělání s výučním listem získalo úspěšným vykonáním jednotné závěrečné zkoušky celkem 32 žáků, jeden žák při zkoušce neuspěl.

Výsledky vzdělávání při ukončování vzdělávání v maturitních oborech byly ve společné části maturitní zkoušky slabé. Hrubá neúspěšnost žáků u společné části maturitní zkoušky činila roce 2015 celkem 50 % (42 přihlášených, deset nekonalo, jedenáct neuspělo), v roce 2016 celkem 56 % (34 přihlášených, dvanáct nekonalo, sedm neuspělo) a v roce 2017 celkem 67 % (21 přihlášených, deset nekonalo, čtyři neuspěli). Do uvedených výsledků jsou započteny výsledky oborů vzdělání s maturitní zkouškou, jejichž žáci ukončovali v daných školních rocích poslední ročník středního vzdělání s maturitní zkouškou a konali maturitní zkoušku poprvé. Lepších výsledků dosahovali žáci čtyřletých maturitních oborů Mechanik elektrotechnik (33% hrubá neúspěšnost v roce 2015), Mechanik instalatérských a elektrotechnických zařízení (20% hrubá neúspěšnost roce 2016) a nástavbového oboru vzdělání Vlasová kosmetika v denní formě (hrubá neúspěšnost 33 % v roce 2017). Vyšší hrubé neúspěšnosti dosáhla škola u maturitního oboru Kosmetické služby (54 % v roce 2015).

Výsledky ve společné části maturitní zkoušky jsou v hodnoceném období neuspokojivé zejména u nástavbového oboru Podnikání. Podle školních zpráv souhrnných výsledků (CERMAT) činila hrubá neúspěšnost u oboru vzdělání Podnikání v denní formě za poslední tři roky na přibližně 60 %, v dálkové formě byla o více než dvacet procentních bodů vyšší. Jednou z příčin vysoké neúspěšnosti žáků nástavbového oboru Podnikání v denní i dálkové formě vzdělávání v průběhu i při ukončování vzdělávání jsou jejich nízké studijní předpoklady. Ty byly u žáků ukončujících vzdělávání v hodnoceném období zjišťovány pohovorem, jenž však byl zaměřen výhradně na ověřování odborných vědomostí uchazečů, úroveň znalostí učiva všeobecného vzdělávání předmětem ověřování nebyla. Průměrný prospěch žáků v předmětech společné části maturitní zkoušky se v hodnoceném období pohyboval v pásmu 3,0 až 3,8, tj. výsledky průběžného hodnocení v předmětech, které jsou zkušebními předměty maturitní zkoušky, byly slabé. Přestože má dálková forma oboru vzdělání Podnikání nejslabší výsledky, vedení školy nereagovalo na tento stav odpovídajícím způsobem.

Realizace poradenské činnosti na pracovišti Vimperk je zaměřena pouze na prevenci a řešení rizikového chování žáků (metodik prevence je ustanoven) a na kariérové poradenství. Tím, že ředitel nezabezpečil poskytování poradenských služeb výchovným poradcem, nejsou tyto zajišťovány v rozsahu odpovídajícím počtu, složení a vzdělávacím potřebám žáků. U šesti ze 17 žáků zařazených ve speciálních třídách oborů vzdělání skupiny E ve školním roce 2017/2018 nebyla předložena doporučení školských poradenských zařízení a další dokumentace podle platné legislativy (žádosti zákonných zástupců aj.). Škola neuplatňuje doporučení školských poradenských zařízení (např. zapůjčení učebnic) ani v případech, kdy je dokumentace kompletní. Nevěnuje tak odpovídající pozornost individuálním vzdělávacím potřebám žáků se SVP, jejich zařazování do speciálních tříd a neposkytuje jim kvalifikovanou odbornou pomoc. Pedagogičtí pracovníci školy nejsou seznamováni s aktuálními informacemi v systému péče o žáky s potřebou podpory. Vzdělávání žáků se SVP ve speciálních třídách střední školy není poskytováno podle platných předpisů. Nesprávně byli vykázáni žáci se SVP a neoprávněně byla přijata dotace ze státního rozpočtu za roky 2016 a 2017.

Žáci základní školy jsou hodnoceni podle jasně stanovených pravidel ve školním řádu, vedle klasifikace známkami jsou hodnoceni také slovně. Učitelé zjišťují průběžně výsledky vzdělávání běžně užívanými metodami písemného a ústního zkoušení, externí testování žáků škola nevyužívá. Zajišťována je včasná podpora žáků s riziky školní neúspěšnosti, která jsou s ohledem na složení žáků vyšší. Základní škola věnuje náležitou pozornost i hodnocení skupinových výsledků žáků při jednáních pedagogické rady a získané informace využívá ke zvyšování kvality vzdělávání.

Základní škole se daří poskytovat kvalitní poradenské služby, a to působením dvou výchovných poradkyní, dvou metodiček prevence a realizací programu poradenských služeb ve škole. Školní poradenské pracoviště základní školy spolupracuje intenzivně se školskými poradenskými zařízeními, své činnosti plánuje, pravidelně vyhodnocuje a přijímá poměrně účinná opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Podkladem pro plánování jsou informace od zákonných zástupců, žáků, pedagogů a z porad. Výchovné poradkyně a metodičky prevence se zabývají převážně opakovanými neomluvenými absencemi a agresivním chováním, které pramení hlavně z nepodnětného sociokulturního prostředí žáků. Pro odstranění těchto rizik základní škola vede rozhovory s žáky i rodiči, organizuje osvětové besedy, účinně spolupracuje s příslušnými odbory sociální péče a dalšími organizacemi. V oblasti kariérového poradenství se škola zaměřuje zejména na získávání informací z trhu práce a na poradenskou pomoc při volbě oboru středního vzdělání. Základní škola dbá na důslednou informovanost zákonných zástupců a snaží se stále zlepšovat spolupráci s nimi. Škola organizuje akce zaměřené na utváření dobrých vztahů v třídním kolektivu, na bezpečnost a všestranný rozvoj osobnosti žáka, uplatňuje rovný přístup ke vzdělávání a zohledňuje individuální vzdělávací potřeby všech žáků standardními způsoby.

Významnými partnery pro základní školu jsou vedle školských poradenských zařízení také klinický logoped, asistenti prevence kriminality, romští terénní pracovníci, Policie ČR a LDN Vimperk. Spolupráce s nimi pomáhá řešit aktuální výchovně-vzdělávací problémy a poskytuje pedagogům metodickou podporu. K rozvoji osobnosti a sociálních kompetencí žáků přispívají vedle přímé výuky návštěvy výstav a divadelních představení, pobyty v přírodě, promítání filmů aj. Žáci školy se pravidelně zapojují do řady soutěží, vystavují své výrobky např. v Městské knihovně Vimperk, organizují se vystoupení k různým příležitostem.

Oproti stavu od poslední inspekční činnosti se střední škola nezapojuje do mezinárodních projektů a programů. Nadále se účastní odborných soutěží, prezentací a přehlídek s cílem rozvíjet odborné kompetence žáků a také propagovat technické vzdělávání, žáci jsou průběžně seznamováni se situací na trhu práce ve svém oboru. Škola úspěšně spolupracuje s mnoha zaměstnavateli v širším regionu. V aktuálním školním roce se podařilo získat ve spolupráci s firmami regionu pro dojíždějící žáky tzv. dopravní stipendium (příspěvek na dopravu pro podporu dostupnosti odborného vzdělávání).

Závěry

Hodnocení vývoje

- od roku 2015 se snížil počet žáků střední školy, v důsledku legislativních změn v oblasti společného vzdělávání dochází k úbytku žáků i v základní škole
- zlepšily se materiální podmínky na odloučeném pracovišti základní školy ve Volarech
- v rámci dalšího zvyšování kvality vzdělávání byla v základní škole ve Vimperku zavedena logopedická péče, která je zajišťovaná klinickým logopedem
- škola získává další zdroje zejména pro zlepšení materiálního zázemí odborného výcviku
- vybavení pomůckami v teoretické výuce a jejich využívání není nadále optimální
- výrazně se zvýšila neúspěšnost žáků ve společné části maturitní zkoušky

Silné stránky

- kvalitní činnost základní školy (úzká přínosná spolupráce se zákonnými zástupci pomáhá zvyšovat kvalitu základního vzdělávání, pedagogičtí pracovníci svým vstřícným přístupem vytvářejí respektující školní klima, vzdělávání vede k potřebnému získávání kompetencí žáků zejména v oblasti sociální gramotnosti)
- aktivní spolupráce s profesními partnery výrazně podporuje rozvoj odborných kompetencí žáků střední školy

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- nízký počet žáků a nenaplnování třetiny oborů střední školy zapsaných v rejstříku škol a školských zařízení; spojování žáků různých oborů a ročníků do jedné třídy při výuce některých předmětů má negativní dopad na kvalitu výuky
- ve střední škole nejsou stanovovány výukové cíle, využívané formy a metody nejsou dostatečně aktivizující, výuka není diferencována
- vzdělávací výsledky žáků střední školy nejsou analyzovány, nejsou přijímána opatření s ohledem na potřeby žáků; není věnována patřičná pozornost vzdělávacímu pokroku žáků
- vysoká hrubá neúspěšnost ve společné části maturitní zkoušky
- koncepce školy nereaguje na aktuální potřeby, pravidla střední školy vykazují nedostatky s ohledem na potřeby vzdělávání žáků (školní řád, školní vzdělávací programy maturitních oborů, program poradenských služeb)
- spolupráce školního poradenského pracoviště střední školy ve Vimperku s odbornými pracovišti je nedostatečná, není zajištěna podpora žákům se SVP
- rizika v zajištění bezpečnosti žáků
- řízení a vyhodnocování pedagogických procesů je v rámci jednotlivých pracovišť prováděno na rozdílné kvalitativní úrovni
- dalšího vzdělávání se účastní pouze část pedagogů

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- zabezpečit poskytování poradenských služeb na pracovišti střední školy ve Vimperku podle platné legislativy, více sdílet odbornou erudovanost ostatních pracovišť
- přehodnotit vzdělávací nabídku školy a nadále neuskutečňovat vzdělávání v oborech s nízkým až nulovým počtem uchazečů nebo vysokou neúspěšností žáků v oborech s maturitní zkouškou:
 - podat žádost o výmaz oboru Podnikání v dálkové formě z rejstříku škol a školských zařízení
- přijmout opatření a zajistit realizaci celého vzdělávacího obsahu v předmětu český jazyk a literatura v třídě ME4 oboru Mechanik-elektrotechnik, kde byl k datu inspekční činnosti zjištěn nízký počet odučených hodin (48 hodin ze 78 dle školního vzdělávacího programu)
- zajistit bezpečnost žáků základní školy provedením revizí počítačů a odpovídajícím připojením počítačů k elektrické síti, zabezpečit vchod základní školy ve Vimperku, 1. máje 127 dálkově ovládaným zařízením

- další vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřit na výukové metody a formy podporující aktivní učení, na předměty společné části maturitní zkoušky a na doplnění kvalifikace

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy a školského zařízení ve lhůtě do 30 dnů přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihočeský inspektorát, Dukelská 23, 370 01 České Budějovice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.c@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Úplné znění zřizovací listiny ve znění ke dni 1. ledna 2018, poslední dodatek č. 25 schválený usnesením zastupitelstva Jihočeského kraje č. 387/2017/ZK-9 ze dne 2. 11. 2017
2. Dodatek ke zřizovací listině č. 23 ze dne 11. května 2017 (souhlas se zřízením tříd pro žáky s mentálním postižením)
3. Jmenování ředitele Střední školy, Vimperk, Nerudova 267, ze dne 14. června 2013 s účinností od 1. srpna 2013
4. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 9. 2. 2018
5. Koncepce Integrovaný plán rozvoje střední školy (2013-2020)
6. Zápis z jednání s ředitelem školy ze dne 22. 2. 2018
7. Zápis z jednání s ředitelem školy ze dne 27. 2. 2018
8. Vybrané školní vzdělávací programy pro střední vzdělávání (ŠVP Elektromechanik pro zařízení a přístroje ze dne 1. 9. 2013, ŠVP Instalatér, ŠVP Opravářské práce, ŠVP Stravovací a ubytovací služby, ŠVP Podnikání dálkové, ŠVP Podnikání denní, ŠVP Vlasová kosmetika, všechny s platností od 1. 9. 2017)
9. Školní vzdělávací program pro domov mládeže, s platností od 1. 9. 2017
10. Školní řád pro střední školu s platností od 1. 9. 2017
11. Vnitřní řád domova mládeže s platností od 22. 2. 2018
12. Katalogové listy a školní matrika – školní roky 2014/2015 až 2017/2018
13. Třídní knihy 2017/2018 a 2016/2017
14. Organizační řád školy s platností od 1. 1. 2014
15. Rozvrhy, školní rok 2017/2018
16. Plán vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2017/2018
17. Výroční zpráva za školní rok 2016/2017
18. Zápisy z jednání metodické komise 2017/2018, pracoviště Vimperk
19. Zápisy z pedagogických rad 2017/2018
20. Minimální preventivní program pracoviště Vimperk pro školní rok 2017/2018
21. Dokumentace žáků se SVP, pracoviště Vimperk

22. Plán environmentální výchovy na školní rok 2017/2018 ze dne 1. 9. 2017
23. Harmonogram akcí, úsek Vimperk, školní rok 2017/2018
24. Záznamové archy hospitační činnosti, pracoviště Vimperk
25. Plán kontrolní a hospitační činnosti, pracoviště Prachatice, pro školní rok 2016/2017 a 2017/2018
26. Plány a zápisy metodické komise, pracoviště Prachatice, školní rok 2016/2017 a 2017/2018
27. Minimální preventivní program, pracoviště Prachatice, školní rok 2017/2018 ze dne 30. 10. 2017
28. Závěrečná zpráva o plnění minimálního preventivního programu, školní rok 2016/2017 (za školu a Prachatice)
29. Dokumentace výchovné poradkyně, MP, pracoviště Prachatice ke dni inspekce (plány práce výchovného poradce, pracoviště Prachatice, poslední tři školní roky, plány pedagogické podpory, pracoviště Prachatice, školní rok 2016/2017 a 2017/2018)
30. Roční plán na školní rok 2016/2017 a 2017/2018 (pracoviště Prachatice)
31. Vlastní hodnocení školy SŠ a ZŠ Vimperk, pracoviště Prachatice, školní rok 2016/2017, ze dne 21. 12. 2017
32. Hodnocení nastavbového studia za školní rok 2016/2017, ze dne 20. 12. 2017
33. Složka kontrolní a hospitační činnost, 2016/2017 a 2017/2018, pracoviště Prachatice
34. Dokumentace k závěrečným zkouškám, maturitním zkouškám, 2014/2015, 2015/2016, 2016/2017 a 2017/2018
35. Jmenování hodnotitelů a zadavatelů pro společnou část maturitní zkoušky v jarním zkušebním období roku 2018, ze dne 30. 1. 2018
36. Maturitní zkoušky ve školním roce 2017/2018, pracoviště Prachatice, ze dne 25. 9. 2017
37. Zkušební komise pro hodnocení profilové části maturitní zkoušky, školní rok 2017/2018, ze dne 25. 1. 2018
38. Školní seznam literárních děl k ústní zkoušce společné části maturitní zkoušky z českého jazyka, ze dne 25. 9. 2017
39. Vybrané písemné práce žáků, školní rok 2017/2018
40. Dokumentace k praktickému vyučování
41. Školní zprávy Centra pro zjišťování výsledků vzdělávání za roky 2016 a 2017
42. Dokumenty z oblasti správního rozhodování ředitele školy v oblasti základního vzdělávání
43. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „S úsměvem jde všechno líp“ s platností od 1. 9. 2007 včetně 4 dodatků
44. Školní vzdělávací program pro základní školu speciální pro žáky se středně těžkým mentálním postižením a těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami s platností od 1. 9. 2011
45. Školní vzdělávací program školní družiny platný od 1. 9. 2013
46. Plán práce ZŠ školní rok 2017/2018
47. Organizační řád ZŠ s účinností od 4. 9. 2017
48. Pracovní řád ZŠ ze dne 30. 8. 2017
49. Provozní řád ZŠ ze dne 30. 8. 2017

50. Provozní řády odborných učeben ZŠ
51. Plán kontrol v ZŠ školní rok 2017/2018
52. Hospitační záznamy zástupkyně ředitele školy pro základní vzdělávání
53. Plán environmentálního vzdělávání ZŠ na rok 2017/2018
54. Dokumentace k výchovnému poradenství ZŠ včetně programu poradenských služeb ve škole a individuálních vzdělávacích plánů
55. Rozvrhy hodin ZŠ na školní rok 2017/2018
56. Rozvrhy dohledů ZŠ na školní rok 2017/2018
57. Vybrané žakovské knížky ZŠ školní rok 2017/2018
58. Třídni knihy základní školy pro školní rok 2017/2018
59. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2016/2017
60. Školní řád SŠ a ZŠ, Vimperk, Nerudova 267 – vzdělávací oblast: Základní škola a Základní škola speciální platný od 1. 9. 2017 včetně pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků
61. Vnitřní řád školní družiny ze dne 4. 9. 2014
62. Zápisy z pedagogických rad ZŠ za školní roky 2016/2017 a 2017/2018
63. Zápisy z provozních porad ZŠ za školní roky 2016/2017 a 2017/2018
64. Personální dokumentace
65. Dokumentace k ekonomické oblasti
66. Dokumentace k BOZ ZŠ a SŠ
67. Dokumentace ke školnímu stravování

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy a školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihočeský inspektorát, Dukelská 23, 370 01 České Budějovice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.c@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Bc. Jana Cipínová, školní inspektorka

Mgr. Bc. Jana Cipínová v. r.

Mgr. Jana Novotná, školní inspektorka

Mgr. Jana Novotná v. r.

Ing. Drahuše Šefčíková, školní inspektorka

Ing. Drahuše Šefčíková v. r.

Mgr. Dagmar Formánková, školní inspektorka

Mgr. Dagmar Formánková v. r.

Mgr. Milena Jišová, školní inspektorka

Mgr. Milena Jišová v. r.

Bc. Ladislava Svatošová, kontrolní pracovnice

Bc. Ladislava Svatošová v. r.

Bc. Jiřina Svobodová, kontrolní pracovnice

Bc. Jiřina Svobodová v. r.

V Českých Budějovicích dne 6. dubna 2018

Datum a podpis ředitele školy a školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Ing. Lubomír Pichler, ředitel školy

Ing. Lubomír Pichler v. r.

Ve Vimperku dne 18. 4. 2018